

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

İKİNCİ BÖLÜM
KARAR

TAHİR BAYKUŞAK BAŞVURUSU

Başvuru Numarası : 2016/31718
Karar Tarihi : 9/7/2020

Başkan : Kadir ÖZKAYA
Üyeler : Engin YILDIRIM
Celal Mümtaz AKINCI
Recai AKYEL
Basri BAĞCI
Raportör : Mustafa EKİM
Başvurucu : Tahir BAYKUŞAK
Vekili : Av. Ferhat ÖNEN

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, kimlik kontrolü sırasında polis tarafından darbedilme iddiasıyla yapılan şikâyetin kovuşturmaya yer olmadığı kararı ile sonuçlanması nedeniyle kötü muamele yasağının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 26/9/2016 tarihinde yapılmıştır.
3. Başvuru, başvuru formu ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesinden sonra Komisyona sunulmuştur.
4. Komisyonca başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.
5. Bölüm Başkanı tarafından başvurunun kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin birlikte yapılmasına karar verilmiştir.
6. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına (Bakanlık) gönderilmiştir. Bakanlık, görüş bildirmemiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

7. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle ve Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP) üzerinden erişilen, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının (Savcılık) soruşturma dosyasındaki bilgi ve belgeler çerçevesinde olaylar özetle şöyledir:

A. Soruşturmanın Başlaması

8. Öğretmen olan başvuru 6/6/2016 tarihinde saat 15.00 sıralarında İstanbul Emniyet Müdürlüğü Devriye Ekipler Amirliğine bağlı bir polis ekibi tarafından durumundan şüphelenilmesi üzerine kimlik kontrolü amacıyla Beyoğlu ilçesindeki Tarlabası Bulvarı ile Kalyoncu Kulluğu Caddesi'nin kesiştiği yerde durdurulmuştur.

9. Kimlik kontrolü sırasında görevli polisler ve başvuru arasında tartışma yaşanmıştır. Başvuru, Okmeydanı Araştırma Hastanesinden hakkında sağlık raporu alındıktan sonra ifadesi alınmak üzere polisler tarafından Kasımpaşa Polis Merkezi Amirliğine (Polis Merkezi) getirilmiştir. Burada başvuru ve görevli polislerden biri birbirlerinden şikâyetçi olmuştur.

B. Başvuru Beyanları

10. Soruşturma aşamasında başvuru ifadesi sadece olayın gerçekleştiği gün olan 6/6/2016'da Polis Merkezinde alınmıştır. Anılan ifadenin ilgili kısmı şöyledir:

"...

Ben bugün saat 15.00 sıralarında evime gitmek için Tarlabası bulvan Eski Beyoğlu Emniyet Müdürlüğünün olduğu sokaktan içeriye girdim. Sokağın başında kimlik sorgulaması yapan Polis Memurlarını gördüm. Benden kimlik istediklerinde kendilerine kimliğimi ibraz ettim. Tahminen 24-25 yaşlarında görünen Polis Memuru nereli olduğumu sordu. Ben kendisine kimliğimi zaten uzattığımı ve nereli olduğumun kimlikte yazdığımı söyledim. Aynı şekilde bir daha bana nereli olduğumu sorunca, ben de kimlikte yazılı olduğumu ve kimliğin elinde bulunduğunu söyledim. Bunun üzerine bana sen misin polise karşı böyle cevap veren deyip bana tokat attı. Yüzümün sağ tarafına gelen tokat darbesinden sonra bir daha elini bana doğru kaldırmıca ben de elini tutup Polis memurumu kendimden uzaklaştırmak için ittirdim. Daha sonra orada bulunan üç polis benim kolumu bükerek yere yattırdılar ve kelepçe takmaya çalıştılar. Bu kelepçe takma esnasında kolumu büktiler daha sonra olay yerinde bulunan pastanenin içerisinde beni tahminen 10 (on) dakika kadar beklettiler ben pastanede beklediğim sürede Hüvviyet Bekir İlkokulunda öğretmenlik yapan arkadaşlarım [K. U.], [G. K.], [E. Y.'nin] olayın olduğu esnada olay yerinde olduğunu gördüm. Bu esnada memurlardan bir tanesi olan oldu sen bir öğretmensin biz de memuruz yakışık kalmaz olay burda kapansın dedi ben de şikâyetçi olduğumu söylemem üzerine beni ekip arabasına aldılar. Araçta başka şahıs da vardı. O şahıs Çocuk Büroya biraaktılar oradan da Kasımpaşa Polis Merkezine getirdiler. Buradan da rapor almak için Okmeydanı Hast. ne götürdüler. Hastaneye girdiğimizde beni kayıt alanma götürdüler ancak kayıt alanından sonra beni doktora göstermeden dışarıya çıkarttılar. Daha sonra polis memuru beni dışarıdayken benim raporumu getirdi.

Ben muayene edilmeden doktor raporu alındığı için Adli Tıp Kurumuna sevk olmak istiyorum, Tutanakta yer alan iddiaları kabul etmiyorum. Ben gerçeğe aykırı tutanak düzenlediğini düşündüğüm polis memurlarından beni muayene etmeden rapor düzenleyen hastane doktorundan davacı ve şikâyetçiyim.

"...

C. Soruşturma İşlemleri

11. Soruşturma kapsamında ilk olarak iki polis memuru tarafından saat 17.00'de bir tutanak düzenlenmiştir. Tutanağı düzenleyen polislerden biri, olaya karıştığı iddia edilen polis memurudur. Söz konusu tutanağın ilgili kısmı şöyledir:

"

(...) durumundan şüphelenerek durdurduğumuz ... Tahir BAYKUŞAK isimli şahıstan kimlik istenildiğinde biz görevlilere hitaben 'ne kimliği bıktım sizin bu kimlik sormalarınızdan illa dağa mı çıkalım' diye söylediği esnada yaptığının suç olduğu yüzüne karşı söylenmiş bu esnada şahıs Polis Memuru olan [S. K.'nın] boğazına sarılıp sıkarak 'siz kimsiniz benden kimlik istiyorsunuz lan' diyerek bağarmış olup bu esnada Polis Memuru [S.K.] Tahir BAYKUŞAK isimli şahsın ellerinden kurtulmak için yüzüne doğru şahsi iteklemiş ve bahse konu şahıs biz görevlilere etkin bir şekilde direnmeye devam etmiş şahsa kademeli olarak zor kullanılarak kelepçe takılmaya çalışıldığı esnada şahıs kendini yerden yere atmış bu esnada şahsa kelepçe takılarak şahıs geçici olarak muhafaza altına alınmış, şahsın yasal hakları yüzüne karşı okunup okutulmuş şahsın yapmış olduğumuz kaba üst aramasında herhangi bir suç unsuruna rastlanmamış ayrıca şahsın yapılan GBT sorgusunda şahsın aranan şahıslardan olmadığı görülmüş şahsa görevli memura mukavemet işlemi yapmak için Tahir BAYKUŞAK isimli şahsın ve Polis Memuru [S. K.ya] ait darp-cebir raporu alınarak gerekli yasal işlemlerin devamı için Kasımpaşa Polis Merkezine intikal edilmiş (...)

"

12. Başvurucunun ifadesi müdafî huzurunda şüpheli sıfatıyla, şikâyetçi olduğu polis memurunun ifadesi ise müşteki sıfatıyla olay günü Polis Merkezinde kolluk tarafından alınmıştır.

13. Kolluk görevlileri tarafından olay yerini gören MOBESE kameraları görüntüleri incelenmiş ve kamera açısı nedeniyle görüntü elde edilemediği tarihsiz bir tutanakla tevsik edilmiştir.

14. Kolluk 7/6/2016 tarihinde fezleke düzenleyerek dosyayı Savcılığa intikal ettirmiştir. Savcılık, fezlekedeki müşteki olarak belirtilen polis memurunu kasten yaralama suçu yönünden şüpheli olarak kaydını yapmak suretiyle soruşturmaya dâhil etmiştir. Taraflardan hiçbirinin ifadesi Savcılık tarafından alınmamıştır.

D. Şüpheli Savunmaları

15. Soruşturma kapsamında müşteki olarak ifade veren polis memuru S.K.nın 6/6/2016 tarihli ifadesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Ben Beyoğlu İlçe Emniyet Müdürlüğü Devriye Ekipler Amirliğinde ekip memuru olarak 12.00 ile 20.00 arasında görev yaparım. Bugün 15.00 sıralarında Tarlaşası Bulvarı Kalyoncu Kulluğu Caddesi kesişiminde rutin GBT kontrolü yaptığımız esnada ismini sonradan olay nedeniyle öğrendiğim Tahir BAYKUŞAK isimli şahsa kimliğini sordüğümüzde bize 'ne kimliği bıktım sizin bu kimlik sormalarınızdan illa dağa mı çıkalım' diye cevap verdi Bunun üzerine yaptığının suç olduğunu bu şahsa söyledim. Tam bu esnada bu şahıs benim boğazına sarılarak 'siz kimsiniz benden kimlik istiyorsunuz lan' dedi. Ben de

bu şahıs benim boğazıma sandığı için kendimi şahıstan kurtarmak için bu şahsı ileri doğru itekledim. Bu esnada da aynı ekipteki arkadaşım yardıma geldi şahıs hala bize karşı direnmeye devam ediyordu. Şahsa kademeli olarak kelepçe takılmış bu şahıs kelepçe takılması esnasında ve takılmasından sonra kendini yerlerde yuvarlamaya çalışmış. Akabinde doktor raporu aldurularak Polis Merkezine teslim edilmiştir. Ben bu şahıstan görevimi engellemesinden bana hakaret etmesinden ve beni darp etmesinden dolayı davacı ve şikayetçiyim ..."

E. Sağlık Raporları

16. Başvurucu ilk olarak polis ekibi tarafından Okmeydanı Araştırma Hastanesine götürülmüştür. Burada saat 15.38'de başvurucu hakkında darp ve cebir izine rastlanmadığı şeklinde geçici rapor düzenlenmiştir. Başvurucu, alınan ilk rapor sonrası Kasımpaşa Polis Merkezi Amirliğinde verdiği ifadesinde muayene edilmeden hakkında rapor düzenlendiğini belirterek Adli Tıp Kurumuna sevk edilmesini istemiştir.

17. Başvurucu, talebi üzerine sevk edildiği Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesinde muayene edilmiş ve hakkında yeniden bir rapor tanzim edilmiştir. Saat 19.31'de düzenlenen raporun ilgili kısmı şöyledir:

"Sol omuz 3 cm çapında noktasal mor ekimoz, her iki el bileğinde kırmızı ekimoz, sağ alt kol orta kısmında 2 cm uzunluğunda kırmızı sıyrık, sağ meme ucu 5 cm üzerinde oblik uzunumlu 4 cm uzunluğunda sıyrık tespit edildi."

18. Savcılık, Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesinden alınan raporu İstanbul Adli Tıp Şube Müdürlüğüne (Adli Tıp) göndererek kesin rapor talep etmiştir. Adli Tıp tarafından düzenlenen 30/6/2016 tarihli raporda başvurucunun yumuşak doku lezyonlarına neden olan yaralanmasının yaşamını tehlikeye sokmadığı, basit tıbbi müdahaleyle giderilebilecek ölçüde, hafif nitelikte olduğu bildirilmiştir.

F. Başvurucu Hakkında Yürütülen Soruşturma

19. Savcılığa başvurucu hakkında 13/7/2016 tarihli iddianameyle hakaret ve görevi yaptırmamak için direnme suçlarından kamu davası açılmıştır.

20. Yapılan yargılama sonucunda İstanbul 13. Asliye Ceza Mahkemesi (Mahkeme) isnat edilen suçlar yönünden 7/3/2017 tarihinde beraat kararı vermiştir. Bu karar 30/3/2017 tarihinde kesinleşmiştir.

21. Mahkeme, başvurucunun soruşturma aşamasında da dile getirdiği üç tanığı 7/3/2017 tarihinde yapılan duruşma sırasında dinlemiştir.

Tanık K.U.nun ifadesinin ilgili kısmı şöyledir:

" Olay tarihinde okuldan çıkmıştım, çıktığımda Tahir beyle polis memurunu gördüm. Tahir beyin elinde kimlik vardı. polis memuruna uzatmıştı, polis memuru da kimliği alıp Tahir beye tokat attı. Tahir beyde polis memurunu itirdi ve yaka yakaya geldiler. mesafem nedeniyle sesleri tam olarak duymıyordum, görgüm ve bilgim bundan ibarettir. "

Tanık E.A.nın ifadesinin ilgili kısmı şöyledir:

"...Olay tarihinde okuldan arkadaşlarımla birlikte çıkmış yürürken Tahir beyi ve polisleri gördük, Tahir beyin elinde kimlik vardı, polis de Tahir e o esnada vurdu. Tahir beyde kendisini korumak için Polisi engellemeye çalıştı, daha sonra 3-4 tane daha polis gelerek Tahir beyi kelepçelerek götürdüler, ilk gördüğümüzde sesleri duymadım, yaklaştığımızda Tahir in ben öğretmenim ne yapıyorsun dediğini duydum, olaya ilişkin görgüm bundan ibarettir..."

Tanık G.K.nın ifadesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Olay tarihinde yokuş yukarı yürürken mesafe nedeniyle tanıyamadığım bir şahsın elinde kimlik vardı, poliste şahsa vurdu, daha sonra tekrar yeltenince bu sefer bu şahıs engellemeye çalıştı, o anda orada bulunan iki polis daha gelerek şahsı yere yatırdılar ve kelepçelediler, benim görgüm bundan ibarettir ..."

G. Başvuruya Konu Soruşturma Neticesinde Verilen Karar

22. Savcılık 13/7/2016 tarihli kararıyla şüpheli polis memuru hakkında zor kullanma yetkisinde sınırı aşarak sahip bulunduğu nüfuzu kötüye kullanmak suretiyle müştekiyi kasten yaralama suçundan kovuşturmaya yer olmadığına dair karar vermiştir. Kararın gerekçesinin ilgili kısmı şöyledir:

"...

Suç tarihi olan 06.06.2016 günü saat 15:00 sıralarında, aralarında şüphelinin de bulunduğu Beyoğlu İlçe Emniyet Müdürlüğü Devriye Ekipler Amirliği'ne bağlı 69210 kod no'lu ekip tarafından Beyoğlu ilçesi, Tarlabası Bulvarı ile Kalyoncu Kulluğu Caddesi kesişiminde yapılan kontroller sırasında, durumundan şüphelenilen Tahir BAYKUŞAK'dan kimlik ibraz etmesinin istenmesi üzerine müştekinin, 'Ne kimliği, biktım sizin bu kimlik sormalarınızdan, illa dağa mı çıkalım' şeklinde cevap vermesi üzerine şüphelinin yeniden kimlik ibraz etmesini istemesi üzerine müştekinin, şüphelinin boğazına sarılarak 'Siz kimsiniz, benden kimlik istiyorsunuz lan?' dediği, şüphelinin müştekiyi iterek kendisinden uzaklaştırdığı, duruma aynı ekipte bulunan polis memuru [S.D.nin] de müdahale ettiği ancak müştekinin kolluk görevlilerine direnmeye devam ettiği, kendisini yerlere attığı, bunun üzerine kelepçe takılmak suretiyle yakalanarak muhafaza altına alındığı anlaşılmış olup, hakkında görevli memurlara görevlerini yaptırılmamak için direnme ve hakaret eylemleri nedeniyle iddianame düzenlenmiştir.

İstanbul Adli Tıp Şube Müdürlüğü raporuna göre, müştekinin olay nedeniyle basit tıbbi müdahale ile giderilebilecek hafif şekilde yaralandığı tespit olunmuştur.

Yapılan soruşturma sonucu toplanan deliller birlikte değerlendirildiğinde, kolluk görevlisi olan şüphelinin ifa ettiği görevin de niteliği olarak zor kullanma yetkisinin bulunması ve müşteki ile şüphelinin adli raporlarındaki bulguların niteliği ve yaranmalarının derecesi dikkate alındığında, zor kullanma yetkisine ilişkin sınırın aşıldığı iddiası ile ilgili olarak müştekinin soyut iddiası dışında olay tarihinde görevli olan şüphelinin zor kullanırken orantılı davranmadığına, zor kullanma yetkisinde sınırı aşarak sahip bulunduğu nüfuzu kötüye kullanmak suretiyle müştekiyi kasten yaraladığına ilişkin olarak hakkında kamu davası açılması için yeterli ve elverişli deliller bulunmadığı anlaşıldığından, suç ve şüpheli ile ilgili olarak kamu adına KOVUŞTURMAYA YER OLMADIĞINA,

"..."

23. Başvurucunun bu karara yaptığı itiraz, İstanbul 3. Sulh Ceza Hâkimliğinin kararıyla 18/8/2016 tarihinde kesin olarak reddedilmiştir.

24. Başvurucu 25/8/2016 tarihinde tebliğ edilen karara karşı 26/9/2016 tarihinde süresinde bireysel başvuruda bulunmuştur.

IV. İLGİLİ HUKUK

A. Ulusal Hukuk

25. 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun "Kasten yaralama" kenar başlıklı 86. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"(1) Kasten başkasının vücuduna acı veren veya sağlığının ya da algılama yeteneğinin bozulmasına neden olan kişi, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Kasten yaralama fiilinin kişi üzerindeki etkisinin basit bir tıbbi müdahaleyle giderilebilecek ölçüde hafif olması halinde, mağdurun şikayeti üzerine, dört aydan bir yıla kadar hapis veya adli para cezasına hükmolunur.

(3) Kasten yaralama suçunun;

...

d) Kamu görevlisinin sahip bulunduğu nüfuz kötüye kullanılmak suretiyle.

...

işlenmesi halinde şikayet aranmaksızın, verilecek ceza yarı oranında artırılır."

26. 5237 sayılı Kanun'un "Zor kullanma yetkisine ilişkin sınıрын aşılması" kenar başlıklı 256. maddesi şöyledir:

"(1) Zor kullanma yetkisine sahip kamu görevlisinin, görevini yaptığı sırada, kişilere karşı görevinin gerektirdiği ölçümün dışında kuvvet kullanması halinde, kasten yaralama suçuna ilişkin hükümler uygulanır."

27. 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160. maddesi şöyledir:

"(1) Cumhuriyet savcısı, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlar.

(2) Cumhuriyet savcısı, maddi gerçeğin araştırılması ve adil bir yargılamanın yapılabilmesi için, emrindeki adli kolluk görevlileri marifetiyle, şüphelinin lehine ve aleyhine olan delilleri toplayarak muhafaza altına almakla ve şüphelinin haklarını korumakla yükümlüdür."

B. Uluslararası Hukuk

28. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (Sözleşme) "İşkence yasağı" kenar başlıklı 3. maddesi şöyledir:

"Hiç kimse işkenceye, insanlık dışı ya da onur kırıcı ceza veya muamelelere tabi tutulamaz."

29. 18/6/2003 tarihli ve 25142 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 16/12/1966 tarihli Birleşmiş Milletler (BM) Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi'nin 7. maddesi şöyledir:

"Hiç kimse işkenceye ya da zalimane, insanlık dışı ya da küçük düşürücü muamele ya da cezalandırmaya maruz bırakılamaz. Özellikle, hiç kimse kendi özgür rızası olmadan tıbbi ya da bilimsel deneylere tabi tutulamaz."

V. İNCELEME VE GEREKÇE

30. Mahkemenin 9/7/2020 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

A. Başvurucunun İddiaları

31. Başvurucu, basit bir kimlik kontrolü uygulaması esnasında umuma açık, öğretmen meslektaşları ve halkın gözü önünde kolluk kuvvetlerinin cebir ve şiddetine maruz kaldığını, ardından yere yatırılarak kelepçlendiğini belirtmiş; olay sonrası suçlu gibi gözaltına alınarak karakola götürüldüğünü iddia etmiştir. Başvurucu ayrıca hakkında gerçeğe aykırı rapor düzenlediğini iddia ettiği doktor hakkında hiç soruşturma yapılmamış olmasından da yakınmaktadır. Başvurucu; ceza soruşturmasının gereği gibi yürütülmemesi ve şikâyetine konu olay hakkında kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verilmesi nedeniyle adil yargılanma hakkının, etkili başvuru hakkının ve kötü muamele yasağının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

B. Değerlendirme

32. Anayasa Mahkemesi, olayların başvuru tarafından yapılan hukuki nitelendirilmesi ile bağlı olmayıp olay ve olguların hukuki tavsifini kendisi takdir eder (*Tahir Canan*, B. No: 2012/969, 18/9/2013, § 16). Başvurucunun iddialarının Anayasa'nın 17. maddesinin üçüncü fıkrasında güvence altına alınan kötü muamele yasağı çerçevesinde incelenmesi gerektiği değerlendirilmiş ve adil yargılanma hakkı ile etkili başvuru hakkından ayrıca bir inceleme yapılmasına gerek görülmemiştir.

33. İşkence ve kötü muamele yasağına ilişkin şikâyetlerin devletin negatif ve pozitif yükümlülükleri dikkate alınarak maddi ve usul boyutları bakımından ayrı ayrı incelenmesi gerekmektedir. Devletin negatif yükümlülüğü bireyleri işkence, insanlık dışı veya aşağılayıcı muameleyle ya da cezaya tabi tutmama sorumluluğunu içerirken devletin pozitif yükümlülüğü hem bireyleri bu tür muamelelerden korumayı (önleyici yükümlülük) hem de etkili bir soruşturma yoluyla sorumluların tespitini ve cezalandırılmasını (soruşturma yükümlülüğü) içermektedir. İşkence ve kötü muamele yasağının maddi boyutu, negatif yükümlülük ile önleyici yükümlülüğü kapsamakta; pozitif yükümlülüğün alanında kalan soruşturma yükümlülüğü ise usul boyutunu oluşturmaktadır (benzer yöndeki inceleme usulünü içeren

kararlar için bkz. *Cezmi Demir ve diğçerleri*, B. No: 2013/293, 17/7/2014, § 75; *Mehmet Şah Araş ve diğçerleri*, B. No: 2014/798, 28/9/2016, § 64; *Mustafa Rollas*, B. No: 2014/7703, 2/2/2017, § 49).

34. Kötü muamele yasağına ilişkin iddialar kural olarak maddi ve usul yönlerinden ayrı incelenmekle birlikte kamu görevlisi tarafından gerçekleştirildiğı iddia edilen fiillerle ilişkin inceleme, kötü muamele yasağıının hem negatif hem de pozitif yükümlülüklerine ilişkin olmaktadır. Bu nedenle başvurunun bir bütün olarak incelenmesi gerektiğı değerlendirilmiştir.

1. Kabul Edilebilirlik Yönünden

35. Açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir neden de bulunmadığı anlaşılan kötü muamele yasağıının ihlal edildiğine ilişkin iddianın kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

2. Esas Yönünden

a. Genel İlkeler

36. Devletin bireyin maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına saygı gösterme yükümlülüğü, öncelikle kamu otoritelerinin bu hakka müdahale etmemelerini yani anılan maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen şekillerde kişilerin fiziksel ve ruhsal zarar görmelerine neden olmalarını gerektirir. Bu, devletin bireyin vücut ve ruh bütünlüğüne saygı gösterme yükümlülüğünden kaynaklanan negatif ödevidir (*Cezmi Demir ve diğçerleri*, § 81).

37. Anayasa'nın 17. maddesinde düzenlenen hak kapsamında ayrıca devletin -pozitif bir yükümlülük olarak- yetki alanında bulunan tüm bireylerin maddi ve manevi varlığını koruma hakkını gerek kamusal makamların ve diğçer bireylerin gerekse kişinin kendisinin eylemlerinden kaynaklanabilecek risklere karşı koruma yükümlülüğü bulunmaktadır. Devlet bireyin maddi ve manevi varlığını her türlü tehlikeden, tehditten ve şiddetten korumakla yükümlüdür (*Serpil Kerimoğlu ve diğçerleri*, B. No: 2012/752, 17/9/2013, § 51).

38. Anılan koruma yükümlülüğü devlete, söz konusu kişilerin işkence ve eziyete ya da insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir ceza veya muameleye maruz bırakılmalarını engelleyecek tedbirler alma ödevi yüklemektedir. Anılan yükümlülük, işkence ve kötü muamele yasağıının maddi boyutunun bir unsurunu, devletin kişilerin fiziksel ve ruhsal bütünlüklerini idari ve yasal mevzuat aracılığıyla koruma hususundaki pozitif yükümlülüğünü oluşturmaktadır. Koruma doğrultusunda yetkililerin bildikleri ya da bilmeleri gereken bir kötü muamele tehlikesinin gerçekleşmesini engellemek için makul tedbirleri almamaları durumunda devletin Anayasa'nın 17. maddesinin üçüncü fıkrası anlamında sorumluluğı ortaya çıkabilecektir (*Cezmi Demir ve diğçerleri*, § 82).

39. Tüm adli kovuşturmaların mahkûmiyet veya belirli bir hüküm alma ile sonuçlanmasına yönelik kesin bir zorunluluk bulunmamakla birlikte mahkemeler -hiçbir koşul altında- yaşamı tehdit eden suçların, fiziksel ve ruhsal bütünlüğe yapılan ağır saldırıların cezasız kalmasına, af ya da zamanaşımına uğramasına izin vermemelidir. Adli makamların yetki alanları kapsamındaki kişilerin yaşamları ile fiziksel ve ruhsal bütünlüklerini korumak üzere çıkarılan kanunların koruyucuları olarak sorumlu olanlara

yaptırım uygulamakta kararlı olmaları ve suçun ağırlık derecesi ile verilen ceza arasında açık bir orantısızlığa izin vermemeleri gerekir. Aksi hâlde devlet, kişilerin fiziksel ve ruhsal bütünlüklerini idari ve yasal mevzuat aracılığıyla koruma hususundaki pozitif yükümlülüğünü yerine getirmemiş olacaktır (*Cezmi Demir ve diğerleri*, § 77).

40. Öte yandan bir muamelenin Anayasa'nın 17. maddesinin üçüncü fıkrasının kapsamına girebilmesi için asgari bir ağırlık derecesine ulaşmış olması gerekmektedir. Bu asgari eşik göreceli olup her olayda asgari eşğin aşılmış aşılmadığı somut olayın özellikleri dikkate alınarak değerlendirilmelidir. Bu bağlamda muamelenin süresi, fiziksel ve ruhsal etkileri ile mağdurun cinsiyeti, yaşı ve sağlık durumu gibi faktörler önem taşımaktadır (*Tahir Canan*, § 23). Değerlendirmeye alınacak bu unsurlara muamelenin amacı ve ardındaki saik de eklenebilir. Ayrıca kötü muamelenin heyecanın ve duyguların yükseldiği durumda meydana gelip gelmediği de dikkate alınması gereken diğer bir faktördür (*Cezmi Demir ve diğerleri*, § 83).

41. Anayasa ve Sözleşme tarafından kötü muamele, kişi üzerindeki etkisi gözetilerek derecelendirilmiş ve farklı kavramlarla ifade edilmiştir. Dolayısıyla Anayasa'nın 17. maddesinin üçüncü fıkrasında geçen ifadeler arasında bir yoğunluk farkının bulunduğu görülmektedir. Bir muamelenin *ışkence* olarak nitelendirilip nitelendirilmeyeceğinin belirlenebilmesi için anılan fıkra da geçen *eziyet* ve *insan haysiyetiyle bağdaşmayan* muamele kavramları ile *ışkence* arasındaki ayrıma bakmak gerekir. Bu ayrımın Anayasa tarafından özellikle çok ağır ve zalimane acılara neden olan kasti insanlık dışı muamelelerdeki özel duruma işaret etmek ve bir derecelendirme yapmak amacıyla getirildiği ve anılan ifadelerin 5237 sayılı Kanun'da düzenlenen *ışkence*, *eziyet* ve *hakaret* suçlarının unsurlarından daha geniş ve farklı bir anlam taşıdığı anlaşılmaktadır (*Cezmi Demir ve diğerleri*, § 84).

42. Buna göre anayasal düzenleme bağlamında kişinin maddi ve manevi varlığının bütünlüğüne en fazla zarar veren muamelelerin *ışkence* olarak belirlenmesi mümkündür (*Tahir Canan*, § 22). Muamelelerin ağırlığının yanı sıra *ışkence* ve Diğer Zalimane, İnsanlık Dışı veya Aşağılayıcı Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi'nin 1. maddesinde *ışkence* teriminin özellikle bilgi almak, cezalandırmak veya yıldırma amacıyla ya da ayrımcı bir nedenle kasten ağır acı veya ızdırıp vermeyi kapsadığı belirtilerek *kasıt* unsuruna da yer verilmiştir (*Cezmi Demir ve diğerleri*, § 85).

43. *İşkence* seviyesine varmayan fakat yine de önceden tasarlanmış, uzun bir dönem içinde saatlerce uygulanmış ve fiziki yaralanmaya veya yoğun maddi veya manevi ızdıraba sebep olan insanlık dışı muameleler *eziyet* olarak tanımlanabilir (*Tahir Canan*, § 22). Bu hâllerde meydana gelen acı, meşru bir muamele ya da cezada kaçınılmaz bir unsur olarak bulunan acının ötesine geçmelidir. *İşkenceden* farklı olarak *eziyette*, ızdırıp verme kastının belli bir amaç doğrultusunda yapılması şartı aranmaz. Fiziksel saldırı, darp, psikolojik sorgu teknikleri, kötü şartlarda tutma, kişiyi kötü muamele göreceği bir yere sınır dışı ya da iade etme, devletin gözetimi altında kişinin kaybolması, kişinin evinin yok edilmesi, ölüm cezasının infazının uzunca bir süre beklenmesinin doğurduğu korku ve sıkıntı, çocuk istismarı gibi muameleler Anayasa'nın 17. maddesinin üçüncü fıkrası bağlamında *eziyet* olarak nitelendirilebilir (*Cezmi Demir ve diğerleri*, § 88).

44. Mağdurları küçük düşürebilecek ve utandırabilecek şekilde kendilerinde korku, küçültülme, elem ve aşağılanma duygusu uyandıran veya mağduru kendi iradesine ve vicdanına aykırı bir şekilde hareket etmeye sürükleyen, aşağılayıcı nitelikteki daha hafif

muamelelerin ise *insan haysiyetiyle bağdaşmayan* muamele veya ceza olarak tanımlanması mümkündür (*Tahir Canan*, § 22). Burada *eziyetten* farklı olarak kişi üzerinde uygulanan muamele, fiziksel ya da ruhsal acıdan öte küçük düşürücü veya alçaltıcı bir etki oluşturmaktadır (*Cezmi Demir ve diğerleri*, § 89).

45. Anayasa'nın 17. maddesi, bir yakalamayı gerçekleştirmek için güç kullanımını yasaklamamaktadır. Kişinin hareket özgürlüğünü kısıtlamak için uygulanan fiziksel şiddet şeklinde tanımlanabilecek güç kullanımı ortaya çıkan tehlike bakımından kaçınılmaz ve gerekli olandan fazla olmamak kaydıyla kullanılabilir (Ali Rıza Özer ve diğerleri [GK], B. No: 2013/3924, 6/1/2015, § 81; Ali Ulvi Altunelli, § 76).

46. Bireylerin kamu görevlilerinin eylemleri neticesinde kötü muameleye maruz kaldığının tespiti hâlinde yaralanmaya sebebiyet vermiş olan gücün kullanım zamanının tespit edilmesi gerekir. Kişinin kontrol altına alınması tamamlandıktan sonra uygulandığı tespit edilen kuvvet kullanımı için kişinin devletin kontrolü altında bulunduğu sırada uğradığını ileri sürdüğü kötü muamele iddialarına ilişkin ilkeler uygulanabilecektir. Kuvvet kullanımının kişinin tamamen kontrol altına girmesinden önce, bir başka ifade ile kişinin kontrol altına alınmaya çalışılması sırasında uygulandığının tespit edilmesi hâlinde ise yapılması gereken, kullanılan gücün orantılı olup olmadığının değerlendirilmesidir (*Zeki Bingöl*, B. No: 2013/6576, 18/11/2015, § 88).

47. Sadece sınırları belli bazı durumlarda güvenlik güçleri tarafından fiziksel güce başvurulmasının kötü muamele olmadığı kabul edilebilmektedir. Bu kapsamda yakalamayı gerektiren durumlarda ve şüphelilerin kendi tutumundan dolayı fiziksel güce başvurmak mümkündür. Ancak bu durumda dahi bu tür bir güce sadece kaçınılmaz hâllerde ve orantılı olmak koşuluyla başvurulabilir (benzer yöndeki değerlendirme için bkz. *Ali Rıza Özer ve diğerleri*, § 82).

48. Devletin kişinin maddi ve manevi varlığını koruma hakkı kapsamında sahip olduğu pozitif yükümlülüğün usule ilişkin bir boyutu da bulunmaktadır. Anayasa'nın 17. maddesi "*Devletin temel amaç ve görevleri*" kenar başlıklı 5. maddesindeki genel yükümlülükle birlikte yorumlandığında usul yükümlülüğü çerçevesinde devlet, her türlü fiziksel ve ruhsal saldırı olayının sorumlularının belirlenmesini ve gerekiyorsa cezalandırılmasını sağlayabilecek etkili, resmî bir soruşturma yürütmek durumundadır (*Cezmi Demir ve diğerleri*, § 110).

49. Yürütülen ceza soruşturmalarının amacı, kişinin maddi ve manevi varlığını koruyan mevzuat hükümlerinin etkili bir şekilde uygulanmasını ve sorumluların hesap vermelerini sağlamaktır. Bu, bir sonuç yükümlülüğü değil uygun araçların kullanılması yükümlülüğüdür. Diğer taraftan burada yer verilen değerlendirmeler hiçbir şekilde Anayasa'nın 17. maddesinin başvuruçulara üçüncü tarafları adli bir suç nedeniyle yargılatma, cezalandırma hakkı ya da tüm yargılamaları mahkûmiyetle ya da belirli bir ceza kararıyla sonuçlandırma ödevi yüklediği anlamına gelmemektedir (*Cezmi Demir ve diğerleri*, § 113).

50. Bireysel başvurulara ilişkin şikâyetlerin incelenmesinde Anayasa Mahkemesinin sahip olduğu rol ikincil nitelikte olup icra edilen bir soruşturmadaki delilleri değerlendirmek kural olarak yargı mercilerinin işi olduğundan Anayasa Mahkemesinin görevi, bu mercilerin maddi olaylara ilişkin yaptıkları değerlendirmenin yerine kendi değerlendirmesini koymak değildir. Kötü muamele iddialarıyla ilgili olarak Anayasa Mahkemesinin yetkisi, Anayasa'da güvence altına alınmış temel hak ve özgürlüklerden

Sözleşme ve Türkiye'nin taraf olduğu buna ek protokoller kapsamında bulunanlarla sınırlıdır. Dolayısıyla Anayasa Mahkemesinin cezai sorumluluk bağlamında suça ya da masumiyete ilişkin bir bulguya ulaşma görevi bulunmamaktadır. Diğer taraftan yargı mercilerinin bulguları Anayasa Mahkemesini bağlamamasına rağmen normal şartlar altında bu mercilerin maddi olaylara ilişkin yaptığı tespitlerden ayrılmak için de kuvvetli nedenlerin bulunması gerekir (*Cezmi Demir ve diğerleri*, § 96).

51. Etkili soruşturma yükümlülüğünün yerine getirilmiş olduğunun kabulü için;

- Yetkili makamların olaydan haberdar olur olmaz resen harekete geçerek olayı aydınlatabilecek ve sorumluların belirlenmesini sağlayabilecek bütün delilleri tespit etmeleri (*Cezmi Demir ve diğerleri*, § 114),

- Soruşturmanın kamu denetimine açık olması ve mağdurların meşru menfaatlerini korumak için soruşturmaya gerekli olduğu ölçüde etkili katılımlarının sağlanması (*Cezmi Demir ve diğerleri*, § 115),

- Soruşturmadan sorumlu ve incelemeleri yapan kişilerin olaylara katışan kişilerden bağımsız olması (*Cezmi Demir ve diğerleri*, § 117),

- Soruşturmaların makul özen ve süratle yürütülmesi (*Cezmi Demir ve diğerleri*, § 114),

- Soruşturma sonucunda alınan kararın soruşturmada elde edilen tüm bulguların kapsamlı, nesnel ve tarafsız bir analizine dayalı olması gerekir (*Cemil Danışman*, B. No: 2013/6319, 16/7/2014, § 99).

b. İlkelerin Olaya Uygulanması

52. Olay sonrası aynı gün içinde kolluk tarafından başvuru hakkında adli muayene raporu alındığı, ertesi gün Savcılığa sunulan polis fezlekesine istinaden derhâl adli soruşturma başlatıldığı görülmektedir.

53. Olay yerini gören kamera kayıtları vakit geçirilmeksizin kolluk tarafından temin edilmiş ve görüntüler incelenerek tutanak altına alınmıştır (bkz. § 13).

54. Başvurucu, polis memurlarına kimliğini verdikten sonra polis memurları ile çıkan tartışma sırasında memurlardan birinin tokat atmak suretiyle kendisini darbettiğini ileri sürmektedir. Başvurucu, yaşadığını iddia ettiği olaya tanıklık ettiğini düşündüğü üç kişinin ismini ifadesi sırasında bildirmiştir. Savcılık söz konusu tanıkların ifadesine başvurmamıştır. Savcılığa verilen kovuşturmaya yer olmadığına dair kararda söz konusu tanıkların ifadelerine neden başvurulmadığı konusunu açıklığa kavuşturabilecek bir gerekçeye rastlanmamıştır. Kaldı ki başvurunun sanık olarak yargılandığı davada adı geçen tanıkların beyanlarının mahkeme tarafından alındığı ve başvurunun ifadesini teyit ettikleri görülmektedir (bkz. § 21). Başka bir ifadeyle "*Olay ve Olgular*" kısmında zikredilen adli muayene raporlarındaki yaralanma bulguları ve özellikle mahkeme huzurunda ifade veren tanık beyanları kimlik kontrolü sırasında polislerin fiziki saldırısına maruz kaldığını belirten başvurunun darp iddialarını destekler mahiyettedir.

55. Somut olayın gerçekleşme koşulları dikkate alındığında öğretmen olan başvurucuya okul çıkış saatinde ve meslektaşlarının da tanıklık edebileceği şekilde kolluk görevlileri tarafından gerçekleştirilen muamelelerin belli bir ağırlık derecesinde olduğu ve olayda Anayasa'nın 17. maddesinin üçüncü fıkrasının gerektirdiği asgari ağırlık eşliğinin aşıldığı sonucuna varılmıştır.

56. Olayın gerçekleşme koşulları, tanık anlatımları ve başvurucunun yaralanmasının niteliği gözönünde bulundurulup somut olay bir bütün olarak değerlendirildiğinde eylemin insan haysiyetiyle bağdaşmayan muamele şeklinde nitelendirilmesi mümkündür (bkz. § 44).

57. Öte yandan olayın tarafı olan polislerin düzenlediği tutanağa göre başvurucu kendisine kimlik sorulması üzerine sinirlenerek polislere saldırmıştır. Bununla birlikte aynı tutanağın devamında başvurucunun kademeli olarak güç kullanılmak suretiyle kelepçelendiği ve GBT (genel bilgi toplama) sorgusunun yapıldığı yazılıdır. Başvurucunun GBT sorgusunun yapılması için gerekli kimlik bilgilerine olaya karışan polislerin nasıl ulaştığı tutanaktan anlaşılamamaktadır. Başvurucuyla olayın tarafı polisler arasındaki temel ihtilaf, başvurucunun kimlik belgesini polislere verip vermediği noktasındadır. Polislerin GBT sorgusu yapabilmek için ihtiyaç duyduğu bilgilere nasıl eriştiğinin Savcılık tarafından aydınlatılması gerektiği açıktır.

58. Başvurucu, kendisinin muayene edilmeden hakkında doktor raporu düzenlendiğini ve ilgili doktordan şikâyetçi olduğunu soruşturma aşamasında vurgulamıştır. Başvurucu hakkında düzenlenen ilk doktor raporunda (bkz. § 16) darp ve cebir izine rastlanmadığı belirtilmiş olmasına rağmen başvurucunun isteği üzerine aynı gün içinde alınan raporda başvurucuda meydan gelen ekimoz ve sıyrıkların kayıtlı olduğu görülmektedir. Çelişkili doktor raporlarıyla desteklenmesi nedeniyle başvurucunun araştırılmaya değer açık şikâyeti karşısında ilgili doktor hakkında soruşturmaya başlandığına dair herhangi bir bilgi veya belge soruşturma dosyasında bulunmamaktadır.

59. Olayın başvurucunun şikâyetine konu edilen gerçekleşme koşullarının ve maddi gerçeğin ortaya çıkarılması için Savcılıkça tanık ifadelerine başvurulmaması, polis tutanağında yer alan çelişkilerin giderilememiş olması ve şikâyet edilen doktor hakkında -makul bir şüphenin varlığına rağmen- soruşturma yürütüldüğüne dair bir bilginin bulunmadığı hususları bir bütün olarak gözetildiğinde soruşturmanın tam ve etkin şekilde yürütülmediği sonucuna varılmıştır.

60. Açıklanan gerekçelerle başvurucunun kolluk tarafından yakalanması sırasında yaralanması nedeniyle Anayasa'nın 17. maddesinin üçüncü fıkrasında güvence altına alınan kötü muamele yasağının maddi -negatif yükümlülük- boyutunun ve usul boyutunun ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

3. 6216 Sayılı Kanun'un 50. Maddesi Yönünden

61. 30/11/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 50. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"(1) Esas inceleme sonunda, başvurucunun hakkının ihlal edildiğine ya da edilmediğine karar verilir. İhlal kararı verilmesi hâlinde ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlere hükmedilir..."

(2) Tespit edilen ihlal bir mahkeme kararından kaynaklanmışsa, ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldırmak için yeniden yargılama yapmak üzere dosya ilgili mahkemeye gönderilir. Yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunmayan hâllerde başvurucu lehine tazminata hükmedilebilir veya genel mahkemelerde dava açılması yolu gösterilebilir. Yeniden yargılama yapmakla yükümlü mahkeme, Anayasa Mahkemesinin ihlal kararında açıkladığı ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldıracak şekilde mümkünse dosya üzerinden karar verir.”

62. Başvurucu, yeniden yargılama yapılmasına karar verilmesi talebinde bulunmuştur.

63. Anayasa Mahkemesinin *Mehmet Doğan* ([GK], B. No: 2014/8875, 7/6/2018) kararında ihlal sonucuna varıldığında ihlalin nasıl ortadan kaldırılacağı hususunda genel ilkeler belirlenmiştir. Anayasa Mahkemesi diğer bir kararında ise bu ilkelerle birlikte ihlal kararının yerine getirilmemesinin sonuçlarına da değinmiş ve bu durumun ihlalin devamı anlamına geleceği gibi ilgili hakkın ikinci kez ihlal edilmesiyle sonuçlanacağına işaret etmiştir (*Aligül Alkaya ve diğerleri* (2), B. No: 2016/12506, 7/11/2019).

64. Bireysel başvuru kapsamında bir temel hakkın ihlal edildiğine karar verildiği takdirde ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırıldığından söz edilebilmesi için temel kural mümkün olduğunca eski hâle getirmenin yani ihlalden önceki duruma dönülmesinin sağlanmasıdır. Bunun için ise öncelikle ihlalin kaynağı belirlenerek devam eden ihlalin durdurulması, ihlale neden olan karar veya işlemin ve bunların yol açtığı sonuçların ortadan kaldırılması, varsa ihlalin sebep olduğu maddi ve manevi zararların giderilmesi, ayrıca bu bağlamda uygun görülen diğer tedbirlerin alınması gerekmektedir (*Mehmet Doğan*, §§ 55, 57).

65. İhlalin mahkeme kararından kaynaklandığı veya mahkemenin ihlali gideremediği durumlarda Anayasa Mahkemesi, 6216 sayılı Kanununun 50. maddesinin (2) numaralı fıkrası ile Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 79. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendi uyarınca, ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmak üzere kararın bir örneğinin ilgili mahkemeye gönderilmesine hükmeder. Anılan yasal düzenleme, usul hukukundaki benzer hukuki kurumlardan farklı olarak ihlali ortadan kaldırmak amacıyla yeniden yargılama sonucunu doğuran ve bireysel başvuruya özgülenen bir giderim yolunu öngörmektedir. Bu nedenle Anayasa Mahkemesi tarafından ihlal kararına bağlı olarak yeniden yargılama kararı verildiğinde usul hukukundaki yargılamanın yenilenmesi kurumundan farklı olarak ilgili mahkemenin yeniden yargılama sebebinin varlığını kabul hususunda herhangi bir takdir yetkisi bulunmamaktadır. Dolayısıyla böyle bir karar kendisine ulaşan mahkemenin yasal yükümlülüğü, ilgilinin talebini beklemeksizin Anayasa Mahkemesinin ihlal kararı nedeniyle yeniden yargılama kararı vererek devam eden ihlalin sonuçlarını gidermek üzere gereken işlemleri yerine getirmektir. (*Mehmet Doğan*, §§ 58, 59; *Aligül Alkaya ve diğerleri* (2), §§ 57-59, 66, 67).

66. İncelenen başvuruda, Anayasa'nın 17. maddesinde düzenlenen insan haysiyetiyle bağdaşmayan muamele yasağının ihlal edildiği sonucuna varılmıştır. Dolayısıyla somut başvuruda ihlalin yargısal bir karara varmak için gerekli olan deliller toplanmadan Cumhuriyet Başsavcılığınca verilen ek kovuşturmayla yer olmadığına dair karardan kaynaklandığı anlaşılmaktadır.

67. Bu durumda insan haysiyetiyle bağdaşmayan muamele yasağı ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden etkin bir adli soruşturma yapılmasında hukuki yarar bulunmaktadır. Buna göre yapılacak yeniden soruşturma ise 6216 sayılı Kanun'un 50. maddesinin (2) numaralı fıkrasına göre ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılmasına yöneliktir. Bu kapsamda Cumhuriyet başsavcılığınca yapılması gereken iş, öncelikle ihlale yol açan kovuşturmayla yer olmadığına dair kararın ortadan kaldırılması ve nihayet ihlal sonucuna uygun gerekli incelemeler yapıldıktan sonra yeniden karar vermektir. Bu sebeple kararın bir örneğinin yeniden soruşturma yapılmak üzere İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına (Soruşturma No: 2016/76662) gönderilmesine karar verilmesi gerekir.

68. Dosyadaki belgelerden tespit edilen 239,50 TL harç ve 3.000 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 3.239,50 TL yargılama giderinin başvurucuya ödenmesine karar verilmesi gerekir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. İnsan haysiyetiyle bağdaşmayan muamele yasağının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

B. Anayasa'nın 17. maddesinde güvence altına alınan insan haysiyetiyle bağdaşmayan muamele yasağının maddi ve usul boyutunun İHLAL EDİLDİĞİNE,

C. Kararın bir örneğinin insan haysiyetiyle bağdaşmayan muamele yasağı ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden soruşturma yapılmak üzere İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına GÖNDERİLMESİNE,

D. 239,50 TL harç ve 3.000 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 3.239,50 TL yargılama giderinin başvurucuya ÖDENMESİNE,

E. Ödemenin, kararın tebliğini takiben başvurunun Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

F. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 9/7/2020 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Kadir ÖZKAYA

Üye
Engin YILDIRIM

Üye
Celal Mümtaz AKINCI

Üye
Recai AKYEL

Üye
Basri BAĞCI